

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSIOSIOS RINKIMŲ KOMISIJOS NARĖS
SVETLANOS MISEVIČIENĖS**

VERTINIMO IŠVADA

**DĖL PANERIŲ–GRIGIŠKIŲ APYGARDOS NR. 11 RINKIMŲ KOMISIJOS 2020 M.
SPALIO 29 D. PROTOKOLINIO SPRENDIMO NR. P-4
„DĖL SOCIALINIO TINKLO FACEBOOK GRIGIŠKIŲ BENDRUOMENĖS GRUPĖS
NARIŲ PASKYROJE SKLEIDŽIAMOS INFORMACIJOS PRIPAŽINIMO
NEPAŽYMĖTA POLITINE REKLAMA IR JONO VIESULO GALIMO RINKĖJŲ
PAPIRKIMO“**

2021 m. gegužės 3 d. Nr. 3-78 (1.2)
Vilnius

Lietuvos Respublikos vyriausioji rinkimų komisija (toliau – VRK) 2020 m. lapkričio 27 d. gavo Panerių–Grigiškių apygardos Nr. 11 rinkimų komisijos (toliau – Panerių–Grigiškių ARK) 2020 m. spalio 29 d. protokolinį sprendimą (posėdžio protokolas Nr. P-4) „Dėl socialinio tinklo Facebook Grigiškių bendruomenės grupės narių paskyroje skleidžiamos informacijos pripažinimo nepažymėta politine reklama ir Jono Viesulo galimo netiesioginio rinkėjų papirkimo“ (toliau – sprendimas) (reg. Nr. 1-5649(7.9), kuriuo buvo nutarta pritarti Panerių–Grigiškių ARK Politinės reklamos stebėsenos ir Rinkėjų papirkimo tyrimo grupių 2020 m. spalio 5 d. parengtai išvada Nr. 2 (toliau – išvada), (reg. Nr. 1-4362(7.9) ir pripažinti socialinio tinklo Facebook Grigiškių bendruomenės grupės narių paskyroje skleidžiamą informaciją apie 2020 m. rugsėjo 19–20 d. Vilniaus miesto savivaldybės Grigiškių „Šviesos“ gimnazijos stadione organizuojamą Grigiškių futbolo akademijos futbolo turnyrą „Jono Viesulo taurei“ laimėti nepažymėta politine reklama ir Jono Viesulo galimą rinkėjų papirkimą.

Panerių–Grigiškių ARK Politinės reklamos stebėsenos ir Rinkėjų papirkimo tyrimo grupių (toliau – Tyrimo grupė) išvadoje konstatuota: „1. Grupė nustatė, kad organizuojamos varžybos atitinka netiesioginės politinės reklamos bei rinkimų agitacijos požymius, nurodytus Lietuvos Respublikos politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo 2 straipsnio 8 ir 19 punktuose, VRK 2010 m. rugsėjo 10 d. sprendimu Nr. Sp-58 patvirtinto Politinės reklamos žymėjimo tvarkos aprašo 5 punktą.

2. Grupė nustatė, kad organizuojant tokias varžybas, nebuvo laikomasi Lietuvos Respublikos politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatyme, rinkimų įstatymuose, apraše ir kituose VRK sprendimuose nustatytų politinės reklamos ir žymėjimo reikalavimų (Lietuvos Respublikos politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo 15 straipsnis, Aprašo 15.1, 15.2, 15.3, 15.4 punktai).

3. *Grupės siūlo VRK pripažinti minėtas varžybas, kaip nedeklaruotą ir nežymėtą politinę reklamą ir galimai netiesioginį rinkėjų papirkimą, nes anksčiau nebuvo organizuotas toks renginys; kandidatas yra vienas iš finansuotojų; kandidato vardu pavadinta taurė.*“

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo (toliau – SRI) 5¹ straipsnio 3 dalimi ir Rinkėjų galimų papirkimo atvejų tyrimo ir vertinimo tvarkos aprašo, patvirtinto VRK 2017 m. vasario 23 d. sprendimu Nr. Sp-47 „Dėl Rinkėjų galimų papirkimo atvejų tyrimo ir vertinimo tvarkos aprašo ir Metodinių rekomendacijų patvirtinimo“ (toliau – Aprašas), 40 ir 41 punktais, teikiama išvada dėl Panerių–Grigiškių ARK 2020 m. spalio 29 d. priimto protokolinio sprendimo Nr. P-4 „Dėl socialinio tinklo Facebook Grigiškių bendruomenės grupės narių paskyroje skleidžiamos informacijos pripažinimo nepažymėta politine reklama ir Jono Viesulo galimo rinkėjų papirkimo“.

1. Tyrimo objektas

1.1. VRK 2020 m. rugsėjo 25 d. elektroniniu paštu persiuntė Panerių–Grigiškių ARK nagrinėti reklamos gaudyklėje gautą pranešimą (reg. Nr. 1-3585(7.9) dėl skleidžiamos nepažymėtos politinės reklamos ir galimo rinkėjų papirkimo. Kartu su pranešimu pridėta 2020 m. rugsėjo 18 d. Grigiškių bendruomenės grupės narių socialinio tinklo *Facebook* paskyroje paskelbto įrašo¹ kopija su Grigiškių futbolo akademijos emblema ir Jono Viesulo nuotrauka. Dėl minėto socialinio tinklo *Facebook* paskyroje įrašo Panerių–Grigiškių ARK buvo persiustas nagrinėti ir 2020 m. spalio 5 d. gautas (reg. Nr. 1-4194 (7.9) visuomeninės organizacijos „Baltosios pirštinės“ analogiškas skundas.

2. Atlikto tyrimo procedūrų vertinimas

2.1. Panerių–Grigiškių ARK Politinės reklamos stebėsenos grupė sudaryta nepažeidžiant VRK 2020 m. balandžio 7 d. sprendimu Nr. Sp-38 patvirtinto 2020 m. spalio 11 d. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų politinės reklamos stebėsenos tvarkos aprašo (toliau – PR stebėsenos tvarkos aprašas) 13 punkto reikalavimų, o Panerių–Grigiškių ARK Tyrimo grupė sudaryta nepažeidžiant Aprašo 16 punkto reikalavimų.

2.2. Tyrimas atliktas nesilaikant PR stebėsenos tvarkos aprašo IV skyriuje ir Aprašo III skyriuje nustatytų reikalavimų. Tyrimo grupės išvada grindžiama tik reklamos gaudyklėje gauto pranešimo dėl Grigiškių bendruomenės grupės narių socialinio tinklo *Facebook* paskyroje galimai skleidžiamos nepažymėtos politinės reklamos ir galimo rinkėjų papirkimo nurodyta informacija, nerenkant įrodymų ir duomenų, suinteresuotų asmenų paaiškinimų, neišnagrinėjus visų su galimais pažeidimais susijusių aplinkybių, turinčių reikšmės tinkamam pažeidimo nustatymui arba pripažinimui, kad pažeidimo nėra.

2.3. Jonas Viesulas nebuvo informuotas apie atliekamą tyrimą, neturėjo galimybės teikti turimus įrodymus, paaiškinimus, pateikti informaciją, kuri galėjo turėti reikšmės priimant sprendimą dėl galimo rinkėjų papirkimo atvejo bei skleidžiamos nepažymėtos politinės reklamos,

¹ <https://www.facebook.com/groups/grigiskiu.seniunaiciai/permalink/3097432493699180>

nebuvo supažindintas su Tyrimo grupės išvada, neinformuotas apie galimybę dalyvauti Panerių–Grigiškių ARK 2020 m. spalio 29 d. posėdyje ir dėl šiame posėdyje priimto sprendimo.

2.4. Panerių–Grigiškių ARK Tyrimo grupės 2020 m. spalio 5 d. išvada Nr. 2 ir Panerių–Grigiškių ARK 2020 m. spalio 29 d. protokolinis sprendimas Nr. P-4 VRK perduoti nesilaikant teisės aktuose nustatytų terminų.

3. Panerių–Grigiškių ARK Tyrimo grupės tyrimo metu nustatytos sprendimui priimti aplinkybės

3.1. Informacija apie galimai skleidžiamą nepažymėtą politinę reklamą ir galimą Jono Viesulo rinkėjų papirkimą grindžiama nurodytu 2020 m. rugsėjo 18 d. Grigiškių bendruomenės grupės narių socialinio tinklo *Facebook* asmeninėje paskyroje įrašu, kuriame skelbiama informaciją apie 2020 m. rugsėjo 19–20 d. Vilniaus miesto savivaldybės Grigiškių „Šviesos“ gimnazijos stadione organizuojamo Grigiškių futbolo akademijos futbolo turnyro „*Jono Viesulo taurei*“ laimėti su Grigiškių futbolo akademijos logotipu ir Jono Viesulo nuotrauka.

3.2. Panerių–Grigiškių ARK Tyrimo grupė išvadoje nurodė, kad: „<...> *išanalizavo skundą vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo, Lietuvos Respublikos politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės nuostatomis bei VRK sprendimuose suformuota praktika*“.

3.3. Išvadoje nustatyta, kad „*Straipsnyje minimas kandidato Panerių-Grigiškių apygardoje Jono Viesulo vardas. <...> kalbant konkrečiai apie gauta skundą dėl JONO VIESULO TAURĖS Grigiškių futbolo akademijos varžyboms rugsėjo 19-20 d., kad tai buvo moksleivių varžybos gimnazijos stadione, gimnazija šiame organizavime nedalyvavo, tik nuomojo savo stadioną, kaip ir kitoms varžyboms. <...> paskutiniu metu tai buvo pirmą kartą organizuotos varžybos šiai taurei laimėti, prieš tai labai seniai vyko tokios varžybos. J. Viesulas ir treneris buvo pagrindiniai finansiniai rėmėjai. Kadangi jos įvyko prieš pat rinkimus, kurioje ji nenurodyta kaip politinė reklama ir nenurodytas finansavimo šaltinis, galima traktuoti kaip nežymėtą politinę reklamą ir nenurodytas finansavimo šaltinis*“.

3.4. Atsižvelgdama į šias nustatytas aplinkybes, Panerių–Grigiškių ARK Tyrimo grupė išvadoje pažymėjo, kad „*Iš minėtų faktų darytina išvada, kad straipsnyje neaprašyta partijos programa, straipsnyje pateikta informacija nepropaguoja kandidato į Seimą bei jo atstovaujamą politinę partiją, jų idėjas, tikslus, kuo galimai siekiama paveikti rinkėjų motyvaciją balsuojant rinkimuose, o tai, vadovaujantis VRK patvirtintų rekomendacijų dėl politinės reklamos skleidimo politinės kampanijos laikotarpiu 3.1 punktu yra politinė reklama: „politinės kampanijos laikotarpiu neatligintinai skleidžiami įprastinio pobūdžio informaciniai pranešimai apie valstybės politiką, politinių partijų, kandidatų veiklą, susijusią su kandidato darbine ar nuolatinio pobūdžio visuomenine veikla, informacija, kuria nesiekama paveikti rinkėjų motyvacijos balsuojant rinkimuose arba kurią skleidžiant nepropaguojamas valstybės politikas, politinė partija, politinės*

partijos narys ar politinės kampanijos dalyvis, taip pat jų idėjos, tikslai ar programos“ (PKFFK įstatymo 2 straipsnio 8 dalis), kad „Remiantis šiuo punktu ir pateiktu skundu dėl kandidato J. Viesulo, kuriame akcentuojama apie organizuojamas varžybas kandidato vardu yra jaučiami politinės reklamos požymiai ir galimai netiesioginio rinkėjų papirkimo. VRK patvirtintų rekomendacijų dėl politinės reklamos skleidimo politinės kampanijos laikotarpiu 3.1, 3.4 punktuose“.

3.5. Išvadoje konstatuota, kad „Politinės reklamos stebėsenos grupė nustatė, kad minėtos varžybos iš dalies neatitinka šių VRK sprendimais patvirtintų politinei reklamai ir rinkėjų papirkimo taikytinų įkainių ir sąlygų pateikimo VRK ir jų keitimo tvarkos aprašo bei Aprašo nuostatų <...>, <...> kad organizuojamos varžybos atitinka netiesioginės politinės reklamos bei rinkimų agitacijos požymius, nurodytus LRPKFFKĮ 2 str. 8 ir 19 punkte, Aprašo 5 p.; <...> kad organizuojant tokias varžybas, nebuvo laikomasi LRPKFFKĮ, rinkimų įstatymuose, apraše ir kituose VRK sprendimuose nustatytų politinės reklamos skleidimo ir žymėjimo reikalavimų (LRPKKKKĮ 15 str., Aprašo 15.1, 15.2, 15.3, 15.4 punktai)“ ir siūloma „<...>VRK pripažinti minėtas varžybas kaip nedeklaruotą ir nežymėtą politinę reklamą ir galimai dėl netiesioginio rinkėjų papirkimo, nes anksčiau nebuvo organizuotas toks renginys; kandidatas yra vienas iš finansuotojų; kandidato vardu pavadinta taurė“.

3.6. Panerių–Grigiškių ARK 2020 m. spalio 29 d. posėdžio metu priėmė sprendimą remdamasi Tyrimo grupės pateikta išvada. Minėtu sprendimu, nenurodant jame jokio teisinio reglamentavimo, nustatytų faktinių aplinkybių ir motyvuotų argumentų, buvo nutarta pritarti Panerių–Grigiškių ARK Tyrimo grupės išvadai ir pripažinti socialinio tinklo Facebook Grigiškių bendruomenės grupės narių paskyroje skleidžiamą informaciją apie 2020 m. rugsėjo 19–20 d. Vilniaus miesto savivaldybės Grigiškių „Šviesos“ gimnazijos stadione organizuojamą Grigiškių futbolo akademijos futbolo turnyrą „Jono Viesulo taurei“ laimėti nepažymėta politine reklama ir Jono Viesulo galimą netiesioginį rinkėjų papirkimą.

3.7. Panerių–Grigiškių ARK sprendimas ir šios komisijos Tyrimo grupės išvada nepagrįsti įrodymais. Tyrimo metu nesurinkta duomenų, nenustatyta faktinių aplinkybių, turinčių reikšmės tinkamam ir kvalifikuotam galimų pažeidimų nustatymui arba pripažinimui, kad pažeidimų nėra.

4. Tyrimo metu atlikto teisinio vertinimo pagrįstumo vertinimas

4.1. Panerių–Grigiškių ARK sprendime bei šios rinkimų komisijos Tyrimo grupės išvadoje nurodytas teisinis reglamentavimas dėl skleidžiamos informacijos pripažinimo politine reklama ir kas laikoma politine reklama, dėl politinės reklamos skleidimo ir žymėjimo nustatytų reikalavimų rodo, kad šios komisijos nariai nėra tinkamai susipažinę su galiojančiu teisiniu reglamentavimu. Išvada, kaip ir priimtas sprendimas, nepagrįsta objektyviais duomenimis, faktais ir atitinkamomis teisės aktų normomis. Panerių–Grigiškių ARK sprendime iš viso nenurodyta, kokiomis įstatymų

normomis ir teisėtais argumentais buvo vadovaujamosi priimant sprendimą dėl galimo rinkėjų papirkimo atvejo, sprendimas priimtas nesilaikant procedūrinių teisės normų.

5. Papildomai sprendimui priimti nustatytos reikšmingos faktinės aplinkybės ir šių aplinkybių teisinis vertinimas

5.1. 2020 m. balandžio 10 d. prasidėjo 2020 m. spalio 11 d. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų politinė kampanija.

5.2. VRK 2020 m. rugsėjo 10 d. sprendimu Nr. Sp-168 Jonas Viesulas įregistruotas kandidatu Krikščionių sąjungos sąraše 3 numeriu daugiamandatėje rinkimų apygardoje ir vienmandatėje Panerių–Grigiškių rinkimų apygardoje Nr. 11. 2020 m. rugsėjo 11 d. Jonas Viesulas VRK nario sprendimu Nr. PK1-2020LRS-S371 registruotas savarankišku politinės kampanijos dalyviu Panerių–Grigiškių rinkimų apygardoje Nr. 11.

5.3. Lietuvos Respublikos politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo (toliau – Įstatymas) 2 straipsnio 8 dalyje nustatyta, kad *politinė reklama – tai valstybės politiko, politinės partijos, politinės partijos nario, politinės kampanijos dalyvio, jų vardu ir (ar) interesais bet kokia forma ir priemonėmis už užmokestį ar neatlygintinai politinės kampanijos laikotarpiu ar tarp politinių kampanijų skleidžiama informacija, kuria siekiama paveikti rinkėjų motyvaciją balsuojant rinkimuose ar referendume arba kurios skleidimu propaguojamas valstybės politikas, politinė partija, politinės partijos narys ar politinės kampanijos dalyvis, taip pat jų idėjos, tikslai ar programa.*

5.4. Įstatymo 15 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad *politinė reklama turi būti pažymėta nurodant lėšų šaltinį ir aiškiai atskirta nuo kitos skleidžiamos informacijos; 2 dalyje – politinė reklama, nepažymėta pagal teisės aktų reikalavimus arba pažymėta nesilaikant teisės aktų reikalavimų, laikoma paslėpta politine reklama ir yra draudžiama. Už jos skleidimą taikoma įstatymų nustatyta atsakomybė.*

5.5. Įstatymo 16 straipsnio 6 dalies 2 punkte nustatyta, kad *politine reklama nelaikomi politinės kampanijos laikotarpiu neatlygintinai skleidžiami įprastinio pobūdžio informaciniai pranešimai apie valstybės politiką, politinių partijų, kandidatų veiklą, informacija, kuria neraginama nedalyvauti referendume, balsuoti už ar prieš referendumui teikiamo sprendimo priėmimą.*

5.6. VRK 2018 m. birželio 19 d. sprendimu Nr. Sp-75 patvirtintų Rekomendacijų dėl politinės reklamos skleidimo politinės kampanijos laikotarpiu (toliau – Rekomendacijos) 3 punkto 3.1 papunktyje nustatyta, kad *politine reklama nelaikomi politinės kampanijos laikotarpiu neatlygintinai skleidžiami įprastinio pobūdžio informaciniai pranešimai apie valstybės politiką, politinių partijų, kandidatų veiklą, susijusią su kandidato darbine ar nuolatinio pobūdžio visuomenine veikla, informacija, kuria nesiekama paveikti rinkėjų motyvacijos balsuojant*

rinkimuose arba kurią skleidžiant nepropaguojamas valstybės politikas, politinė partija, politinės partijos narys ar politinės kampanijos dalyvis, taip pat jų idėjos, tikslai ar programos.

5.7. SRĮ 51 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad *prasadėjus Seimo rinkimų politinei kampanijai, t. y. nuo Seimo rinkimų datos paskelbimo iki šio įstatymo nustatyto rinkimų agitacijos kampanijos laikotarpio pabaigos, taip pat rinkimų dieną draudžiama tiesiogiai ar netiesiogiai pirkti rinkėjų balsus, dovanomis ar kitokiu atlyginimu skatinti rinkėją dalyvauti arba nedalyvauti rinkimuose ir (arba) balsuoti už arba prieš vieną ar kitą asmenį, kurį numatoma kelti kandidatū, kandidatą arba kandidatų sąrašą, taip pat žadėti už balsavimą atsilyginti rinkėjams po rinkimų turint tikslą paveikti rinkėjų valią dėl konkrečių politinių partijų ar kandidatų arba asmenų, kuriuos numatoma kelti kandidatais, ir taip trukdyti piliečiams įgyvendinti rinkimų teisę.*

5.8. VRK 2017 m. vasario 23 d. sprendimu Nr. Sp-47 patvirtintose Metodinėse rekomendacijose dėl aplinkybių, kurioms esant pradedamas rinkėjų galimų papirkimo atvejų tyrimas, 4 punkte numatyta, kad *dovanos ar kitoks atlyginimas – kaip turtinė nauda (materialinių išlaidų išvengimas), kuri gali būti suprantama tiek kaip materialios, tiek kaip nematerialios turtinės vertybės (pavyzdžiui, pinigai, buities reikmenys, tam tikri mokami darbai, turtinės teisės, paprastai mokami intelektualinės veiklos rezultatai, paprastai mokamo pobūdžio paslaugos, koncertai, kiti mokamo pobūdžio kultūriniai renginiai ir pan.), toliau tame pačiame punkte numatyta, kad suteikimas – kaip bet koks materialios ar nematerialios turtinės naudos (dovanų, paslaugų ar kitokio atlyginimo) perdavimas kitam asmeniui arba sąlygų ja pasinaudoti sudarymas. Skatinti rinkėją dalyvauti arba nedalyvauti rinkimuose ir (arba) balsuoti už arba prieš vieną ar kitą asmenį – kaip poveikio rinkėjui arba asmeniui, kurio likimu, gerove, interesų patenkinimu suinteresuotas rinkėjas, darymas.*

5.9. Peržiūrėjus Grigiškių bendruomenės grupės narių socialinio tinklo *Facebook* paskyroje 2020 m. rugsėjo 18 d. paskelbtą įrašą, nustatyta:

5.9.1. Informacijos apie 2020 m. rugsėjo 19–20 d. Vilniaus miesto savivaldybės Grigiškių „Šviesos“ gimnazijos stadione organizuojamą Grigiškių futbolo akademijos futbolo turnyrą „*Jono Viesulo taurei*“ laimėti socialinio tinklo *Facebook* Grigiškių bendruomenės grupės narių paskyroje autorius yra Grigiškių bendruomenės grupės narys, asociacijos „Grigiškių futbolo akademija“ direktorius Remigijus Klimavičius.

5.9.2. Minėtoje paskyroje Remigijus Klimavičius 2020 m. rugsėjo 18 d. įkėlė skelbimą dėl Grigiškių futbolo akademijos Vilniaus miesto savivaldybės Grigiškių „Šviesos“ gimnazijos stadione 2020 m. rugsėjo 19–20 d. organizuojamo futbolo turnyro „*Jono Viesulo taurei*“ laimėti. Šalia taurės pavadinimo pateikta nedidelio formato Jono Viesulo nuotrauka ir Grigiškių futbolo akademijos logotipas, kitų įrašų ir skleidžiamos informacijos šioje paskyroje nėra.

5.9.3. Grigiškių bendruomenės grupės narių socialinio tinklo *Facebook* paskyroje neskleidžiama informacija apie Seimo rinkimus ir Jono Viesulo dalyvavimą šiose rinkimuose,

neskelbiami Jono Viesulo kaip kandidato į Seimo narius tikslai, idėjos ar programa. Pirmiau minėtu skelbimu nei pats kandidatas į Seimo narius, nei Remigijus Klimavičius, nei kiti Grigiškių bendruomenės grupės nariai neragina už Joną Viesulą balsuoti ar kitaip jį paremti, neskatino rinkėjų dovanomis ar kitokiu atlyginimu dalyvauti arba nedalyvauti rinkimuose ir (arba) balsuoti už arba prieš vieną ar kitą kandidatą, politinę partiją. Minėtame įrašė nėra informacijos, kad Jonas Viesulas žadėjo už balsavimą atsilyginti rinkėjams po rinkimų turint tikslą paveikti rinkėjų valią dėl konkrečios politinės partijos (šiuo atveju Krikščionių sąjungos) ar kandidato (Jono Viesulo), ir taip trukdyti piliečiams įgyvendinti rinkimų teisę.

5.10. Grigiškių bendruomenės grupės narių socialinio tinklo *Facebook* paskyroje nurodyta, kad Grigiškių bendruomenės grupės narių paskyra skirta naujienoms apie Grigiškes, grigiškėčių gyvenimą, apie tai, kas vyksta Grigiškių miestelyje, problemoms išsakyti, siūlyti idėjas, jų sprendimo būdus.

5.11. Peržiūrėjus minėtą paskyrą, nustatyta, kad joje taip pat skelbiami įprastinio pobūdžio informaciniai pranešimai apie politikų veiklą, pavyzdžiui, 2020 m. rugsėjo 18 d. po Seimo narės Agnės Bilotaitės apsilankymo Grigiškių bendruomenėje, šioje paskyroje buvo įkelta Seimo narių Agnės Bilotaitės ir Aistės Gedvilienės parengto rašto kopija Lietuvos Respublikos aplinkos ministrui Kęstučiui Mažeikai „Dėl agresyvios miškininkystės stabdymo“. Šioje paskyroje skelbiami kandidatų į Seimo narius vienmandatėje Panerių–Grigiškių rinkimų apygardoje debatų įrašai ir kiti įrašai, neturintys politinės reklamos ir rinkimų agitacijos požymių.

5.12. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad Grigiškių bendruomenės grupės narių socialinio tinklo *Facebook* paskyroje nurodyta, kad šioje paskyroje „*POLITINĖ REKLAMA - griežtai draudžiama! Visi bandantys skelbti agitacines žinutes bus pašalinti be teisės į šią grupę sugrįžti!*“.

5.13. Siekiant nustatyti, ar skiriant Jono Viesulo vardo taurę futbolo turnyrui ir pačiam Jonui Viesului galimai dalyvaujant Grigiškių futbolo akademijos futbolo turnyre nebuvo pažeisti įstatymų reikalavimai dėl rinkėjų papirkimo bei politinės reklamos skleidimo ir žymėjimo, 2021 m. kovo 31 d. elektroniniu paštu asociacijos „Grigiškių futbolo akademija“ direktoriui Remigijui Klimavičiui išsiustas paklausimas su prašymu pateikti visą turimą informaciją ir paaiškinimus dėl Jono Viesulo vardo skirtos taurės ir kandidato dalyvavimo futbolo turnyre bei atsakyti į pateiktus klausimus: „*Kieno iniciatyva buvo sugalvotas toks taurės pavadinimas „Jono Viesulo taurė“? Ar pirmą kartą buvo organizuotos futbolo varžybos būtent Jono Viesulo taurei laimėti? Ar tai buvo vaikų futbolo turnyras, ar suaugusiųjų futbolininkų turnyras? Ar anksčiau organizuojant futbolo varžybas, ar kitų sporto šakų varžybas buvo tradiciškai steigiami Jono Viesulo vardu ir kiti prizai? Kas organizavo futbolo varžybas (ar turnyrą) Vilniaus Grigiškių „Šviesos“ gimnazijos stadione 2020-09-19 – 20 d.? Kaip prie varžybų organizavimo asmeniškai prisidėjo Jonas Viesulas, ar prisidėjo finansiškai? Ar Jonas Viesulas tiesiogiai dalyvavo taurės įteikimo ceremonijoje, kas nugalėtojams įteikė taurę? Ar Jonas Viesulas dažnai prisideda ir kokiais būdais prie Grigiškių*

futbolo akademijos veiklos? Ar futbolo varžybų metu, apdovanojimų įteikimo ceremonijoje buvo kalbama apie 2020 m. Seimo rinkimus, vykdoma rinkimų agitacija? Ar Jonas Viesulas buvo pristatomas kaip kandidatas į Seimo narius ar už jį buvo agituojama balsuoti?“.

5.14. 2021 m. balandžio 2 d. elektroniniu paštu gautas asociacijos „Grigiškių futbolo akademija“ direktoriaus Remigijaus Klimavičiaus atsakymas, kuriame nurodyta, kad: *„Mano iniciatyva buvo sugalvotas turnyro pavadinimas. „Jono Viesulo taurei“ laimėti organizuojamos varžybos ne pirmus metus. Tai buvo vaikų, gimusių 2009 - 2011 m. futbolo turnyras. Be Jono Viesulo vardu pavadintos taurės, anksčiau skelbdavome ir Brolių Steško Cup, Sauliaus Mikoliūno Cup, Grigiškių Cup, Rudens Cup, Šviesos Cup, Gimnazijos Cup ir t.t. Kadangi turnyrų vyskta nemažai, stengiamės pavadinti juos iškylių, garbingų žmonių vardais. Vilniaus Grigiškių „Šviesos“ gimnazijos stadione 2020-09-19 – 20 d. turnyrą organizavo asociacija „Grigiškių futbolo akademija“ (asmeniškai pats kviečiau komandas dalyves, pasirūpinau visais organizaciniais reikalais, prizais). Jonas Viesulas prie turnyro finansavimo neprisidėjo. Dalyvius (vaikus) pasveikino trumpa įžangine, motyvuojančia sportuoti kalba, nes yra gerbiamas ir žinomas žmogus mūsų apylinkėse. Dalyvių apdovanojimais ir prizais pasirūpino Asociacija Grigiškių futbolo akademija. Nugalėtojų taurę ir medalius įteikiau asmeniškai aš, GFA direktorius. Jonas Viesulas vieną kartą per metus morališkai, draugiškai palaiko mažuosius Grigiškių futbolininkus. Įrašas Facebook paskyroje nebuvo pažymėtas kaip politinė reklama, nes tai ir nebuvo politinė reklama, o paprasčiausias eilinio kasmetinio vaikų futbolo turnyro skelbimas. Futbolo varžybų metu, apdovanojimų įteikimo ceremonijoje nebuvo kalbama apie 2020 m. Seimo rinkimus, nevykdoma rinkimų agitacija, Jonas Viesulas nebuvo pristatomas kaip kandidatas į Seimo narius, nes tai buvo mažamečiams vaikams skirtas sportinis renginys ir jų politinės kalbos bei politinės agitacijos visiškai nedomintų. Darkart pabrėžiu, kad šis turnyras nieko bendro neturėjo su politine reklama, piliečių agitacija balsuoti ar rinkėjų papirkinėjimu“.*

5.15. 2021 m. kovo 30 d. Jonui Viesulai elektroniniu paštu išsiustas paklausimas, kuriame prašoma pateikti visą turimą informaciją, paaiškinimus dėl jo vardu pavadintos futbolo turnyro taurės ir dalyvavimo Grigiškių futbolo akademijos veikloje bei atsakyti į pateiktus klausimus: *„Kieno iniciatyva buvo sugalvotas toks taurės pavadinimas „Jono Viesulo taure“? Ar pirmą kartą buvo organizuotos futbolo varžybos būtent Jono Viesulo taurei laimėti? Ar Jus žinojote apie socialinio tinklo Facebook Grigiškių bendruomenės grupės narių paskyroje 2020 m. rugsėjo 18 d. patalpintą informaciją dėl Jūsų vardu pavadinto futbolo turnyro taurės? Ar su Jumis suderinant minėtoje Facebook paskyroje buvo patalpinta atitinkama informacija, kurioje yra patalpinta ir Jūsų nuotrauka? Ar anksčiau per organizuojamas futbolo varžybas, ar kitų sporto šakų varžybas buvo tradiciškai skiriami Jono Viesulo vardu ir kiti prizai, apdovanojimai? Kas organizavo futbolo varžybas (ar turnyrą) Vilniaus Grigiškių „Šviesos“ gimnazijos stadione 2020-09-19 – 20 d.? Kaip Jus asmeniškai prisidėjote prie varžybų organizavimo, ar prisidėjote finansiškai? Ar Jus tiesiogiai*

dalyvavote taurės įteikimo ceremonijoje, kas nugalėtojams įteikė taurę? Ar Jus dažnai prisidedate ir kokiais būdais prie Grigiškių futbolo akademijos veiklos, ar kitų įstaigų veiklos, kai būna organizuojamos įvairios sporto varžybos? Ar futbolo varžybų metu, apdovanojimų įteikimo ceremonijoje buvo kalbama apie 2020 m. Seimo rinkimus, vykdoma rinkimų agitacija, dalinama rinkiminė atributika? Ar Jus buvote pristatomas kaip kandidatas į Seimo narius ar už Jus buvo agituojama balsuoti?“.

5.16. Į pirmiau minėtą paklausimą 2021 m. balandžio 7 d. elektroniniu paštu gautame Jono Viesulo atsakyme nurodyta, kad: *„ Tikrai ne pats sugalvojau futbolo vaikų turnyrą ir pavadinimą. Su treneriu pastoviai bendrauju, esu Šviesos gimnazijos Tarybos narys. Jokių rinkiminių kalbų nesakiau, jokių plakatų ar rinkiminės atributikos nedalinau. Esu ilgametis Grigiškių seniūnaičių sveigos pirmininkas, kaip ne kartą pavadavau ir pavaduoju Grigiškių seniūną įteikiant taures ar sveikinant įvairių renginių dalyvius. Manau žymiai solidesnis įvykis nei Seimo rinkimai Grigiškėse įvyko bažnyčios išventinimo iškilmės, kuriose šalia Vyskupo Grušo sakiau sveikinimo žodį, mano kaip rėmėjo pavardė yra įrašyta bažnyčios atminimo lentoje, kuri išliks amžiams. Savo gyvenime vadovaujuosi gilesnėmis vertybėmis negu „papirkinėti“ neva rinkėjus, mano gyvenimo credo ne apgaudinėti, bet padėti žmonėms. Gaila, kad Seimo rinkimai žmones ne jungia, bet padalina į įvairias stovyklas, to neturėtų būti. Dėl savo užimtumo retai naudojuosi Facebook, apie minimą paskyrą net nežinojau. Jau daugelį metų nepriklausomai nuo rinkimų padedu organizuoti įvairias varžybas, prisidedu asmeninėmis lėšomis. Dažnai dalyvauju Grigiškių bendruomenės veikloje, treji metai mano iniciatyva Grigiškių seniūnijoje rengiu vaikų mokinių piešinių konkursą „savo lėšomis teikiu I-III vietų laimėtojams prizus. Mokinių piešinių pagrindu yra gaminamos gairėlės, atvirukai. Gairėlių pakabinimas Grigiškėse 2020 metų gruodį man kainavo apie 400 Eur, kuriuos sumokėjau iš savo sąskaitos Vilniaus Apšvietimo tinklams. Apie dešimt metų remiu Grigiškių kultūros namų ansamblį „GŽEGOŽEVO“ ir t.t. Nemėgstu garsinti savo kuklių pastangų pagrąžinti Grigiškes, mūsų miesto 100 metų(2023 m.) ateinančiam jubiliejui subūriau iniciatyvinę grupę, kad deramai pasiruoštume“.*

5.17. Telefonu Jonas Viesulas papildomai informavo, kad futbolo turnyro nugalėtojų apdovanojimo ceremonijos metu tik trumpai pasveikino visus varžybų dalyvius – jaunuosius sportininkus ir nugalėtojus, palinkėjo kuo daugiau laiko skirti sportui, kuo daugiau pergalių ir sėkmės, sportininkų tobulėjimo. Futbolo turnyro „Jono Viesulo taurė“ taurę, medalius ir padėkos raštus varžybų dalyviams įteikė Grigiškių futbolo akademijos direktorius Remigijus Klimavičius. Jonas Viesulas pažymėjo, kad iš pradžių buvo nustebeš, kai sužinojo, kad Grigiškių futbolo akademija Vilniaus miesto savivaldybės Grigiškių „Šviesos“ gimnazijos stadione 2020 m. rugsėjo 19–20 d. organizuoja futbolo turnyrą „Jono Viesulo taurei“ laimėti, nors tai ne pirmas kartas, kai jo vardu buvo pavadinta futbolo turnyro taurė.

5.18. Jonas Viesulas informavo, kad nuolat, daug metų, nepriklausomai, vyksta ar nevyksta rinkimų kampanijos, dalyvauja Grigiškių miesto renginiuose, bendruomenių šventėse, minėjimuose, kultūrinuose ir sporto renginiuose, kaip Grigiškių seniūnaičių sueigos pirmininkas ir Grigiškių seniūnijos Šaltinio seniūnaitis prisideda prie renginių organizatorių vykdomų veiklų, bei pažymėjo, kad futbolo turnyro metu nevykdė jokios rinkimų agitacijos, asmeniškai renginio dalyviams nedovanojo jokių dovanų, nebuvo jokių prizų ir jo vardu pavadintos futbolo taurės steigėjas, neorganizavo šio turnyro ir nerėmė jo finansiškai.

6. Išvada

6.1. Įvertinus Grigiškių bendruomenės grupės narių socialinio tinklo *Facebook* paskyroje 2020 m. rugsėjo 18 d. paskelbto įrašo informaciją, tyrimo metu surinktą medžiagą, remiantis nustatytu teisiniu reglamentavimu dėl politinės reklamos skleidimo politinės kampanijos laikotarpiu, kas laikoma ir kas nelaikoma politine reklama bei kas laikoma rinkėju papirkimu, nustatyta:

6.1.1. Socialinio tinklo *Facebook* Grigiškių bendruomenės grupės narių paskyroje 2020 m. rugsėjo 18 d. minėtos bendruomenės nario Remigijaus Klimavičiaus pateiktame skelbime su Grigiškių futbolo akademijos logotipu, futbolo turnyro taurės pavadinimu „Jono Viesulo taurė“ ir nedidelio formato Jono Viesulo nuotrauka, neskelbiama informacija apie Seimo rinkimus, nepristatomi politinės kampanijos dalyvio tikslai, idėjos ar programa. Skelbimo turinys nebuvo susijęs su Jono Viesulo dalyvavimu 2020 m. spalio 11 d. Seimo rinkimuose. Jono Viesulo vardu pavadinta futbolo turnyro taurė bei jo dalyvavimas futbolo turnyro apdovanojimų ceremonijoje nelaikytinas kandidato propagavimu.

6.1.2. Įrašas laikytinas įprastinio pobūdžio informaciniu pranešimu, informacija, kuria nesiekama paveikti rinkėjų motyvacijos balsuojant rinkimuose arba kurią skleidžiant nepropaguojamas valstybės politikas, politinė partija, politinės kampanijos dalyvis, taip pat jų idėjos, tikslai ar programos.

6.1.3. Atsižvelgiant į tai, kad Jonas Viesulas Grigiškių futbolo akademijos organizuoto futbolo turnyro metu asmeniškai turnyro dalyviams nedovanojo jokių dovanų, nebuvo prizų ir taurės, pavadintos jo vardu, steigėjas ir šios taurės asmeniškai neįteikė, nebuvo šio futbolo turnyro rėmėjas, o tik vykdydamas tradicinę veiklą futbolo turnyro nugalėtojų apdovanojimo ceremonijos metu trumpai pasveikino visus minėto futbolo turnyro dalyvius ir jo nugalėtojus, laikytina, kad Jonas Viesulas nepažeidė SRĮ 5¹ straipsnio 1 dalies nuostatų.

6.1.4. Papildomai atlikto tyrimo metu nustatytos faktinės aplinkybės sudaro pagrindą netvirtinti Panerių–Grigiškių ARK 2020 m. spalio 29 d. priimto protokolinio sprendimo Nr. P-4 „Dėl socialinio tinklo Facebook Grigiškių bendruomenės grupės narių paskyroje skleidžiamos informacijos pripažinimo nepažymėta politine reklama ir Jono Viesulo galimo rinkėjų papirkimo“,

nes minėtas sprendimas buvo priimtas nesilaikant nustatytų galimų papirkimo atvejų tyrimo ir vertinimo procedūros reikalavimų, Politinės reklamos stebėsenos tvarkos aprašo nustatytų reikalavimų, nesurinkus įrodymų, turinčių reikšmės tinkamam ir kvalifikuotam galimų pažeidimų nustatymui arba pripažinimui, kad pažeidimų nėra, objektyviai neišnagrinėjus visų tyrimui reikšmingų aplinkybių, netinkamai pritaikius galiojančio teisinio reguliavimo nuostatas.

**Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, Lietuvos Respublikos vyriausiajai rinkimų komisijai
s i ū l o m a:**

1. Netvirtinti Panerių–Grigiškių apygardos Nr. 11 rinkimų komisijos 2020 m. spalio 29 d. priimto protokolinio sprendimo Nr. P-4 „Dėl socialinio tinklo Facebook Grigiškių bendruomenės grupės narių paskyroje skleidžiamos informacijos pripažinimo nepažymėta politine reklama ir Jono Viesulo galimo rinkėjų papirkimo“.

2. Nepripažinti Grigiškių bendruomenės grupės narių socialinio tinklo *Facebook* asmeninėje paskyroje 2020 m. rugsėjo 18 d. pateiktos informacijos apie Grigiškių futbolo akademijos 2020 m. rugsėjo 19–20 dienomis Vilniaus miesto savivaldybės Grigiškių „Šviesos“ gimnazijos stadione organizuojamą futbolo turnyrą „Jono Viesulo taurei“ laimėti politine reklama.

3. Nepripažinti, kad Jonas Viesulas, dalyvaudamas Grigiškių futbolo akademijos futbolo turnyro nugalėtojų apdovanojimo ceremonijoje, pažeidė Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo 5¹ straipsnio 1 dalies nuostatas.

Komisijos narė
Misevičienė

Svetlana